

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-07
Besvaras senast
2021-12-15 kl. 12.00

Till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2021/22:482 Försvarsindustrins framtida villkor

Den svenska försvarsindustrin är en viktig del i Sveriges försvarsförmåga. Det är en styrka att vi i Sverige har kompetensen att kunna tillverka försvarsmateriel som håller mycket hög internationell klass, och det möjliggör också att kunna hålla en god försörjningssäkerhet i händelse av kris och krig. Ytterst är det samlade svenska försvaret, inklusive försvarsindustrin, en garant för det svenska territoriet men också för vår demokrati och vårt sätt att leva.

Nu ställs dock försvarsindustrin i Sverige och andra demokratiska länder inför utmaningar som på sikt kan få en mycket negativ effekt på verksamheten. Fler och fler investerare ställer krav på att de företag de satsar pengar i måste leva upp till vissa krav på hållbarhet och etik. Försvarsindustrin anses av många finansiella institutioner, som banker och fonder, inte kunna möta dessa krav.

Därför är det ett ökande antal investerare som dels avvecklar sina befintliga innehav i försvarsindustrin, dels inte nyinvesterar. Problematiken är inte bara kopplad till finanssektorn. Kraven på etik och hållbarhet finns även inom andra områden, till exempel i fastighetsbranschen eller hos universitet som avstår att samarbeta med försvarsföretag.

Även den process som pågår inom EU med klassificering av olika verksamheter utifrån hållbarhetskriterier, den så kallade taxonomin, kan innebära en risk för att försvarssektorn.

Det finns även en risk att företag som sysslar med så kallade produkter med dubbla användningsområden riskerar att drabbas av dessa kriterier, det vill säga produkter eller teknik avsedda för civilt bruk som även kan användas för militära ändamål.

Det här är en oroande utveckling som, om den fortsätter, kommer att vara skadlig för svensk försvarsindustri. I en värld som hotas alltmer av auktoritära strömningar är det centralt att vi kan värna vår försvarsförmåga och vår försvarsindustri. Att klassa vår egen försvarsindustri som oetisk och ohållbar kommer bara att gynna auktoritära länder som inte bryr sig om etik och hållbarhet.

Staten har en viktig styrande och normerande roll när det gäller hur statliga institutioner och bolag väljer att hantera problematiken. Det handlar till

exempel om vilka regler och kriterier Miljömärkning AB (Svanen), Exportkreditnämnden, Svensk Exportkredit och AP-fonderna har gällande investeringar i och samarbete med försvarsindustrin.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga försvarsminister Peter Hultqvist följande:

Avser ministern att vidta några åtgärder för att säkerställa att statliga institutioner och bolag inte har regler och kriterier som diskriminerar försvarsindustrin, i så fall vilka åtgärder?

.....

Jörgen Berglund (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch